

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

1939. MÁRCIUS 6.
VIII. évfolyam, 62. szám.

Hétfő

Gafencu varsói látogatása a béke és a rend biztosítását célozza

A Duna-medence kérdéséről, Lengyelország és Románia gazdasági kapcsolatairól és a zsidó kérdésről tárgyalt Gafencu Beck külügyminiszterrel — Lelkes, meleg fogadtatásban részesítették a román külügyminisztert Lengyelországban

Az elmúlt nap legjelentősebb politikai eseménye Gafencu Grigore román külügyminiszter varsói útja és Beck lengyel külügyminiszterrel folytatott tárgyalása. Bizonyos, hogy ez a találkozó jelentős fordulatot hoz a közép-európai helyzetben és nagyban hozzá fog járulni az általános megbékülés folyamatához. — Ismét előtérbe került a gyarmatügyi probléma rendezése. Érdekes, hogy az eddigi az engedményektől mereven elzárkózó angol sajtó most már azt hangoztatja, hogy komoly politikai körökben hajlandóság nyilvánul meg új tárgyalások felvételére és engedmények megadására. — Madrid ellen, — ha a jelentéseknek hitelt lehet adni, — nagy-szabású offenzíva van készülődésben. A nemzetiek, ha talán túl derülátón is, de úgy ítélik meg a helyzetet, hogy annak likvidálása csak egy-két nap kérdése lehet. — A keleti frontokon tovább folyik a japán haderőnek Kiangsu tartomány ellen folytatott támadása, amely tegnap rendkívül értékes sikert hozott Tokió számára. Elfoglalták Heicsut, a Lunghai vasutvonal legészakibb pontját és Kína legdusabb sőbányáját. — Érdekes hír az is, hogy Osman pasa, egyiptomi hadügyminiszter Beyruthba utazott az arab és az egyiptomi álláspontok összeegyeztetésére a Palesztina-kérdésben.

Részletes jelentéseink a következők:

(LEMBERG.) Grigore Gafencu külügyminiszter és kíséretének vonata éj-jel 11 órakor a román és lengyel lobogókkal feldíszített lembergi pályaudvarra érkezett. A külügyminiszter kiszállt a vasúti kocsiból. A pályaudvaron összesereglett nagyszámú közönség meleg ovációban részesítette, majd a tartomány vajdája meleg szavakkal üdvözölte és bemutatta neki a városi tanács és hatóságok képviselőit. A külügyminiszter félóra hosszat tartózkodott a pályaudvaron, szívélyesen elbeszélgetve az előkelőségekkel.

(VARSÓ.) Gafencu külügyminiszter vonata szombaton délelőtt 10 órakor érkezett a lengyel fővárosba. A pályaudvart román és lengyel zászlókkal és a két ország címerével díszítették fel. A külügyminisztert Szembeck lengyel külügyi államtitkár, Luba Lubienksy gróf meghatalmazott miniszter, Beck lengyel külügyminiszter kabinet főnöke, Koblonsky miniszter és a főváros főpolgármestere, Varsó vajdája, a diplomáciai kar tagjai, Törökország, Franciaország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, a Balti államok követei és Franasovici, Románia varsói nagykövete, a követség tisztikarának az élén fogadták. Megjelentek a pályaudvari fogadtatáson továbbá Franasovici felesége, a többi külföldi diplomaták feleségeinek kíséretében. Utolsónak ér-

kezett meg Beck Josef ezredes, Lengyelország külügyminisztere és felesége. A vonat pont délelőtt 10 órakor futott be a varsói pályaudvarra. Gafencu külügyminiszter, felesége és Raczyński gróf, Lengyelország bukaresti nagykövete, de Rosset külügyminiszteri igazgató és Cretianu kabinetfőnök kíséretében szállott le a vasúti kocsiból.

Beck külügyminiszter Gafencu üdvözlésére sietett, majd bemutatta a román külügyminiszternek feleségét.

Franasovici nagykövet felesége orchideákból és rózsákból összeállított díszes virágcsokrot nyújtott át Gafencunak. A bemutatkozások formáságai után a külügyminiszter és kísérete ezután a Blank palotában levő pazarul berendezett lakosztályukba vonultak. A palotának Gafencu a harmadik előkelő vendége. Előtte Ribbentrop német és gróf Ciano olasz külügyminiszter voltak a XVIII. századból fennmaradt történelmi nevezetességű palota vendégei.

A Duna-medence kérdése

(VARSÓ.) Gafencu külügyminiszter látogatása élénken foglalkoztatja a lengyel lapokat, amelyek főhelyen hozzák a román külügyminiszter látogatását és a Gafencu-Beck találkozót a hagyományos román-lengyel barátság felújításának tekintik. Az Illustrovanny Curjer Codzienny foglalkozik azokkal az örömdetes eredményekkel, amelyeket Gafencu eddigi külpolitikája jelentett Romániára, főképpen a Magyarországgal és Bulgáriával való kapcsolatok kiszélesítését. Gafencu ragyogó módon járult hozzá a Balkán politikai helyzetének megszilárdításához, — írja a lap. A lengyel-román barátság a békének egyik oszlopa és vasgát Kelet és Nyugat között. Lengyelország és Románia egyenlő távolságban állanak az ideológiai frontoktól. A külpolitikai problémáktól eltekintve, a két országnak feladata közös meg-egyeztetést létrehozni a zsidó kivándorlás kérdésében.

A SZOMBATI PROGRAM

(VARSÓ.) (Rador.) Gafencu külügyminiszter szombaton reggel látogatást tett Beck lengyel külügyminiszternél, Skladkovszky miniszterelnöknél, Ryuz Smigly marsallnál. A látogatás után a katonai és polgári hatóságok képviselőinek jelenlétében megkoszorúzták az ismeretlen Katona sírját Ezen az ünnepélyes aktuson részt vett a lengyel hadsereg egyik díszzrede és katonazenekar is, amely eljátszotta a román nemzeti himnuszt is.

Délben Varsó város ebédet adott a külügyminiszter tiszteletére a Blank palotában.

Ujra előtérbe a gyarmatkérdés (LONDON.) (Reuter.) A Times hosszú cikkben foglalkozik a gyarmatkérdéssel és többek között a következőket írja:

A gyarmatok termékei iránti kívánság megérhető és ezért nem is lehet csodálkozni, hogyha az egyes államok a probléma rendezését sürgetik. Az angol politika ezt mindig megértette és Anglia, Franciaország és Hollandia hajlandók is megegyezni a többi nem-

zetekkel a tulajdonjog kérdésének érintése nélkül. Arra is hajlandók, hogy új tárgyalásokat indítsanak meg az igazságos szétosztásra vonatkozólag. Egyes államok ugyanis már belátták, hogy az önellátási elv csődöt mondott és így a rendezés égetően szükségessé vált.

Norvégia és a népszövetségi alapokmány

(OSLO.) (Reuter.) A képviselőház egyhangúlag elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint Norvégia követeli a népszövetségi alapokmányok elválasztását a békeszerződésektől. Ez alkalommal a norvég külügyminiszter hosszabb külpolitikai expozét tartott, amelyben hangoztatta, hogy Norvégia kívánsága az, hogy a világ összes népeivel a legbarátságosabban éljen.

Átrútták Franco tábornoknak a főparancsnoki jelvényeket.

(BURGOS.) (Reuter.) A szárazföldi, légi és tengeri haderők parancsnokai tegnap megjelentek Franco tábornok előtt és átnyújtották neki az egyes fegyvernemek főparancsnoki jelvényeit.

Hatalmas támadás készül Madrid ellen

(PÁRIS.) (Havas.) A Matin madridi tudósítójának közlése szerint Franco tábornok hatalmas támadást készít elő Madrid ellen. Erre a célra több, mint 200.000 embert összpontosítottak a főváros körül, akiknek segítségével úgy remélik, hogy Madridot néhány napon belül elfoglalhatják. A Madrid környéke fekvő és nemzeti kézen levő városokat megtöltötték élelmiszerrel, abból a célból, hogy a bevonuláskor szétoszthassák azt a nyomorgó madridi lakosság között.

Carthage bombázása

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzetiek légi hadereje heves bombatámadást intézett Carthage és Candia kikötők katonai jellegű épületei ellen.

Ki lesz az első párisi spanyol követ?

(BURGOS.) (Reuter.) Beavatott kö-
rök közlése szerint a nemzeti Spanyol-

ország első párisi követévé Lequeritza Joset nevezik ki. Lequeritza Bilbao polgármestere volt és kinevezése esete az eddig Párisban tevékenykedő Quinonez de Leont visszarendelik.

Elutazott Berlinből Peel, a menekültügyi hivatal elnöke

(BERLIN.) (NDB.) A nemzetközi menekültügyi hivatal elnöke: Peel, tegnap hosszabb megbeszélést folytatott dr. Wohltat államtitkárral, akit informált Rublee álláspontjáról a menekültek ellátását, illetve eltávolítását illetőleg.

Francia szemlebizottsággal egyidőben katonai csapatokat is küldöttek Afrikába

(PÁRIS.) (Havas.) A L'Epoque értesülése szerint a „Joffre marsall” hadihajóval, amely a francia parlamenti szemlebizottságot Afrikába szállítja, nagyobb csapattesteket is küldtek át, azzal a céllal, hogy megerősítsék a francia Szomáli garnizonokat.

Heves harcok Kiangsu tartományban

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) A közép kínai japán haderők tegnap Kiangsu tartomány északi részében elfoglalták a Lunghai vasutvonal legészakibb pontját: Heicsut, amely Kínának egyik legértékesebb sótermelő helye. A kínai kormány évente sóilletékekből a heicsugi bányák után 50 millió dollárt vetelezett be. A japán légi haderők hevesen bombázták a Hangcsu folyót és a rajta horgonyzó mintegy 200 kínai bárkasort, amelyek közül többet elsüllyesztettek.

Puccs készült Abdullah emir ellen

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) Abdullah emir, Transzjordánia uralkodója ellen összeesküvést szöttek, azzal a céllal, hogy az emirt detronizálják és helyére fiát, Talal beyt ültessék a trónra. A hatóságok a kísérletről idejében értesültek és csírájában elfojtották a mozgalomt.

Osman pasa a főmuftihoz utazott

(KAIRÓ.) (Reuter.) Osman pasa, egyiptomi hadügyi államtitkár tegnap Beyruthba utazott, hogy Jeruzsálem emigrációban ott tartózkodó főmuftijával tárgyalásokat kezdjen az arab és az egyiptomi álláspontok összeegyeztetésére vonatkozólag. Osman pasa közölni fogja a főmuftival, hogy Egyiptom hajlandó elfogadni a brit kormánynak Palesztinára vonatkozó javaslatát, mert kívánsága az, hogy Angliával ebben a kérdésben minnél gyorsabban megegyezhessenek.

Népszavazás terve Ruszinszkóban

(BUDAPEST.) Földessy Gyula volt ruszin szenátor sajtónyilatkozatot adott, amely szerint a bécsi határmegállapítás minden életlehetőségétől megfosztotta Ruszinszko lakosságának igen nagy részét és csak a Magyarországhoz csatolt területek ruszin lakossága van kedvezőbb helyzetben. Kárpátalja lakossága szabad örendelkezést kíván, amelyet népszavazás útján kíván érvényesíteni, teljesen befolyásmentesen, lord Runciman elképzelése és tervei szellemében. A népszavazást semleges nagyhatalom, Olaszország felügyelete mellett folytatnák le.

ANGOL TERV A VILÁGBÉKE
MEGMENTÉSÉRE

(LONDON.) Landsbury szabadelvű képviselő, aki közismert békebarát, levetet intézett XII. Pius pápához, akinek őszinte szerencsekívánatait fejezte ki. Az angol képviselő arra kérte, a Szentatyát, hogy Jeruzsálembe hívja össze az összes vallásfelekezetek egyházi fejeit és a velük lefolytatandó tárgyalás alapján igyekezzék megtalálni az általános világbéket biztosító módokat. Az angol képviselő levele politikai körökben nagy feltűnést keltett.

MIRŐL TÁRGYAL LAVAL RÓ.
MÁBAN?

(RÓMA.) Általános feltűnést keltett, hogy a pápai koronázáson résztvevő francia küldöttséget Laval volt francia miniszterelnök fogja vezetni. Beavattak tudni vélik, hogy Laval nemcsak a Szentatyával fog tanácskozásokot lefolytatni, hanem hivatalos olasz körökkel is, akikről nyíltan meg fogja kérdezni: Olaszország milyen mértékű területi igényeket támaszt Franciaországgal szemben és mit volna hajlandó cserében adni Franciaországnak a részére átengedett területekért.

Altábornagy lett Franco tábornok (BURGOS.) A nemzeti csapatok tisztí küldöttsége megjelent Franco tábornok előtt és kérte, hogy fogadja el az altábornagyi címet, egyidejűleg pedig egyenruhájára akasztották a tábornagyi vállrojtokat.

Sulyos belső ellentétek Csehszlovákiában

(LONDON.) A Reuter jelentése szerint Csehszlovákiában sulyos belső ellentétek keletkeztek, amelyek széteséssel fenyegetik az egész államkeretet. Beran miniszterelnök azt igényli, hogy a szlovák miniszterek Prágában tegyenek nyilvános kijelentést, hogy teljes mértékben azonosítják magukat a prágai cseh miniszterek intézkedéseivel. A szlovák miniszterek azonban erre nem hajlandók. Szlovákia vezetői részéről az a törekvés nyilvánul meg, hogy Szlovákia független állam legyen, Németország fenhatósága alatt. Ebben az esetben a Kárpátalja teljesen leszakadna Szlovákiától és Prágától is. A cseh köztársaság rendkívül sulyos pénzügyi nehézségekkel küzd, a prágai kormány viszont nem hajlandó Szlovákia érdekében, — amelynek függetlenségi törekvései egyre nyomatékosabban nyilvánulnak meg, — újabb anyagi áldozatokat hozni.

Leleplezték a Dohány-
teccal bombamerénylet ér-
telmi szerzőjét és büntör-
sált is

(BUDAPEST.) A dohányteccai bombamerénylet ügyében tegnap délután újabb szenzációs fordulat történt. A rendőrség kinyomozta a merénylet értelmi szerzőjét, azokat a személyeket, akik a bombákat beszerezték és a merénylet céljából szétosztották. Az értelmi szerző és a többi büntör-sált már csak órák kérdése.

— Újabb halálos ítélet Németországban. Hamburgból jelentik: Az itteni néptörvényszék halálra ítélte Herbert Israel Mihaelist, aki kommunista tevékenységért és állítólagos kémkedésért került vád alá. Öt bűntársát 5—12 évi kettőt pedig 3 évi fegyházra ítélték. A vádlottak közül kettőt felmentettek.

— Szabadlára helyezték Sztrojadinovics merényletjét. Belgrádból jelentik: Alemandovicsit, aki az 1936. évi márciusában a szkupstinában revolvers merényletet követett el Sztrojadinovics akkori miniszterelnök ellen és akit ötévi börtönre ítélték emiatt, tegnap szabadon engedték és hátralevő büntetését közkegyelemmel elengedték.

— Tűz pusztított a petróleum-telepen. Bucurestiből jelentik: A cesianvölgyi Gura Ocnita helységben felrobbant a Concordia petróleumtársaság gazolin vezetője. A robbanás következtében a szivattyúállomás lángborult 9 helyszínre érkezett tűzoltók csak óriási erőfeszítéssel tudták gátat vetni a tűz tovaterjedésének. A kár igen jelentős.

XII. Pius pápa koronázására lázasan
folynak az előkészületek

A békeszózat a világsajtó tükrében — A pápa távirata Horthy kormányzóhoz

(VATIKÁNVÁROS.) (Osservatore Romano.) XII. Pius pápa koronázási ünnepségeire lázasan folynak az előkészületek. Tegnap készítették el az új pápa címerét, amelybe ez a 3 szó van bevéve: Opus, justitia, pax! (Munka, igazság, béke). A címer közepén galamb ül egy ágon és olajágot tart csőrében. A háttérben a máltai kereszt és efelett a máltai korona látható. Ezzel a címerrel díszítik fel a Szent Péter templom erkélyét az első áldásosztásra. Tekintettel a rendkívüli nagy érdeklődésre, az annak idején Bramente által épített erkélyt, a melyről az új pápa áldást oszt, átalakították. Bramente ugyanis, amikor a Szent Péter templomot megépítette, nem számított olyan tömeges érdeklődésre, mint amilyen ma mutatkozik. A Szent Péter téren ötvézer embert fognak elhelyezni, akik térdállva fogadják a Szentatyát áldását.

Luigi Maglione lesz a Vatikán államtitkára

Beavattott körök értesülése szerint XII. Pius pápa elhatározta, hogy a Vatikán államtitkárává a nyolc nyelven beszélő és diplomáciai téren nagy jártasságot szerzett Luigi Maglione kardinálist nevezi ki.

A békeszózat és a világsajtó A világsajtó számottevő lapjai csaknem egész terjedelmében közlik XII. Pius pápának a Sixtini kápolnában elmondott és a vatikáni rádió is közvetített békeszózatát. A számottevő lapok kommentárjai egyöntetűen megállapítják, hogy XII. Pius pápa Öszentsége helyesen jelölte meg a szereteten alapuló és a megértést kereső béke igazi útját. A Times vezető cikkében ír a békeszózatról és többek között megjegyzi, hogy talán a legnagyobb örömet Pacelli megválasztása Budapesten keltette. A pápa ugyanis a multévi eucharisztikus kongresszus alatt megismerte a magyar nemzetet és annak évszázados harcait a kereszténység érdekében. Ekkor megígérte, hogy mindig tekintettel lesz Szűz Mária országára, Budapestre.

dapesten azért is örülnek olyan nagyon Pacelli bíboros megválasztásának, mert 350 év óta nem volt olyan pápa, aki Magyarországon járt volna.

Angol parlamenti bizottság is megy Rómába a koronázásra

A francia és a magyar parlamenti küldöttségekhez hasonlóan Angliából is 25 tagú képviselőcsoport megy Rómába a pápai koronázási ünnepségekre. A küldöttséget előreláthatólag Buttler külügyi államtitkár fogja vezetni.

Egyhangú volt Pacelli bíboros pápává
választása

(RÓMA.) A Stampa vatikáni tudósítójának jelentése szerint Pacelli Jenő bíboros már a pápaválasztás első menetében megkapta az egyszerű többséget, mert 62 szavazattal — közül 35 esett személyére. A második szavazási menetben 40-et, a harmadikban pedig 61 szavazatot kapott, tehát az összes bíborosok szavazatát. Egyedül Pacelli nem szavazott saját magára, hanem bíboros társára, Bibelmonte-ra.

A PÁPA KÖSZÖNŐ TÁVIRATA
HORTHY KORMÁNYZÓHOZ

(BUDAPEST.) Horthy Miklós, Magyarország kormányzója első között volt, aki táviratban szerencsekívánatait fejezte ki XII. Pius pápának. A táviratra most érkezett meg Öszentsége választávirata, a mely a következőképpen hangzik:

„Öszinte örömről szolgálom Tőm méltóságod fődözlétének és szerencsekívánatainak kifejezésére. Boldogok vagyunk, hogy viszonzhatjuk cseket a jókívánságokat Tőm méltóságodnak és a kedves magyar nemzetnek, a melyre igen meleg atyai áldásunkat adjuk.”

Horthy Miklós kormányzó a távirat vétele után újabb táviratot intézett a Szentatyához, amelyben a kormányzó hitve gyermek szeretétről biztosítja a Szentatyát, a Magyarország részére is szerencsés pápává történt megválasztása alkalmából.

Férfiöltöny, felöltők

a legelegánsabb kivitelben és a legolcsóbb árakban

féligkész öltönyök méret után 8 óra alatt.

Sportnadrágok 325-től feljebb.

WURZEL

férfi-konfekció és uridivat-üzletében.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 14., (Meinl kávé-üzlet mellett.)

Meggyilkolták a községi pénztáros
elrabolták a pénztár kulcsait és 270.000 lej
zsakmanagyal elmenekültek a banditák

(BAZARGIK.) Néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Gh. Ionescu Sabla községi pénztárosa. Az első feltételek amellett szólottak, hogy valószínűleg sikkasztásról van szó, mert az eltűnést követő nap a pénztár átvizsgálása alkalmával állapították meg, hogy az teljesen üres és a kulcsok a közeli asztalon hevernek.

Tekintettel arra, hogy a községben mindenki kifogástalan jellemnek ismeri George Ionescut, Marin csendőrmester abban az irányban vezette a nyomozást, hogy nem történt-e rablógyilkosság. Az eltűnt pénztáros nagy hódolója volt a női nemnek, több falubeli laca erkölcsű nővel volt viszonya és nem látszott kizártnak az, hogy e nők segítségével tették el láb alól.

A GYANUS FÖLDHÁNYÁS

Tegnap Petre Anastas Moldovanschi, a község egyik lakója a község határában lévő földjére ment, ahol gyanus földhányásra bukkant. Megbolygatta a földet és elrettenve látta, hogy az alatt az eltűnt pénztáros holtteste fekszik. A megindult csendőrségi nyomozás megállapította, hogy Ionescu rablógyilkosság áldozata lett. Éjjel minden valószínűség szerint törbeccsálták, meggyilkolták, elvették tőle a pénztár kulcsait, kinyitották a pénzszekrényt és elemel-

ték onnan a 267.493 lej készpénzt, de nem nyultak a 46.000 lej értékű értékpapirokhoz.

A VÉGZETES SZERELEM

Megállapították továbbá azt is, hogy Ionescu igen jó viszonyban volt az egyik falubeli nővel, akinek kétes ismerősei voltak. Minden valószínűség szerint ez a nő és társai tervezték ki a pénztáros, akinek csak egyetlen szenvedélye volt, a nők, akik halálát okozták.

— Széttépték a megvadult sertesei az 58 éves pásztort. Szatmárról jelentik: Megdöbentő szerencsétlenség történt a megye Farcasa nevű községében. Gheorghe Kreinik 58 éves, disznópásztor útni kezdte a csorda egy kandi disznóját. Ez megvadulva a pásztorra rohant, a földre döntötte, majd pedig összeharapta az arcát. A kiömlő vér látása annyira megvadította a csorda többi disznóját, hogy a földön fekvő pásztorra rohantak és a sző szoros értelmében halálra harapták. A pásztort kétségbeesett sikoltására a földet dolgozó gazdák rohantak megmentésére, de már késő volt, mert nem lehetett rajta segíteni.

Felemlik a hadirokkantak,
hadiözvegyek és hadi-
árvák nyugdíjait

(BUCURESTI.) A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák egyesülete beadványt intézett az illetékes tényezőkhöz, akikről az IOV tagjai nyugdíjának megfelelő felemlését kérte. Az IOV vezetősége ígéretet kapott az illetékesektől, hogy a hadirokkantak, hadiárvák és hadiözvegyek nyugdíjait a költségvetés kezei alatt felemlik.

Jestedzés

Ankara válogatott—TMAC 4:2 (1:2). Ankarából jelentik: A Temesvári MAC csapata portyájának utolsó mérkőzését Ankarai város válogatottjával játszotta, a melytől kemény küzdelem után vereséget szenvedett. A temesváriak félidőben vezetéshez jutottak, de a szünet után Eichler kapus gyenge játéka miatt vesztesként hagyták el a pályát. A TMAC góljait Reuter és Possák lőtték.

Tănăsescu és Badin újabb sikerei Montecarlóban. A montecarlói nemzetközi teniszversenyben tegnap újabb sikereket értek el a román versenyzők. Tănăsescu a férfi egyesben 6:3, 6:1 arányban verte az angol Delfordot. Badin pedig az ugyan-csak angol Flechterrel szemben vereséget szenvedett a továbbjutást 6:2, 6:2 arányban. A harmadik román versenyző vereséget szenvedett a kínai Kho-Sin-Kic-től 4:6, 6:1, 6:2 arányban. A férfi párosban a Tănăsescu-Badin román kettős nagy küzdelem után veszített 2:6, 10:8, 8:6 arányban az angol Delford-Shaffi kettőssel szemben.

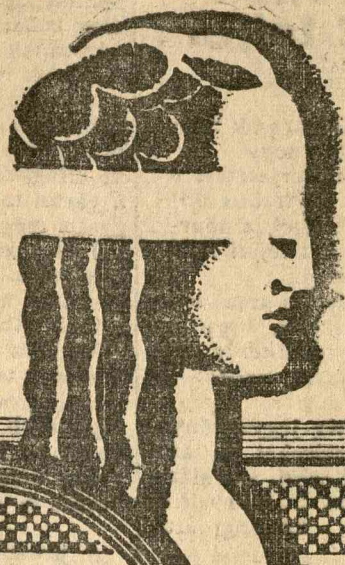
Dinu Cristea — 45-ik a világranglistán. A „Leicht athlet” című német lap összeállította a 10.000 méteres futók világrangsorát. A listán Dinu Cristea, a román hosszútávúfutó a 45-ik helyet foglalja el 30 perc 15,2 mp-es idejével, ami igen szép helvezés.

KEDVEZMÉNY A KÜLFÖLDRE UTAZÓ FUTBALLCSAPATOKNAK. Bukarestből jelentik: A Román Labdarúgó Szövetség jelentős kedvezményt ért el a külföldre utazó futballcsapatok részére. E szerint a válogatott csapat játékosai a jövőben mentesek az utlevélbélyegek kötelezettsége alól. Más csapatok viszont az utlevélbélyeg lerovásánál 75 százalékos kedvezményt kaphatnak.

— ERDELYI SZEMLEUTON AZ ÁLLAMI LELTÁR-MINISZTER. Bukarestből jelentik: Dr. Pop Traian, az állami leltár-miniszter tegnap elutazott a fővárosból Kolozsvárra. A miniszter egész hétet Erdélyben marad, ahol a különböző városokban megtekintti azokat az értékeket, amelyek az állami vagyoni leltár összeállításánál számításba jöhetnek és felülvizsgálja a különböző hatóságok tevékenységét is.

— ELGÁZOLTA A KERÉKPÁROS POSTÁS AZ ELEMISTA LEÁNYKÁT. Súlyosabb forgalmi baleset történt tegnap délután a Tanítókháza közelében. Barza Gábor Câmpului ucca 25 szám alatt lakó postás tegnap délután 3 és 4 óra között a Stefan cel Mare tér és Avram Iancu-ucca sarkán a 257-es rendszámú biciklijével elütötte Molnár Rózsi-ka Timbalei-ucca 20. szám alatt lakó 7 éves elemista kisleányt, aki több sérülést szenvedett. A közeli Koleszár-szanatóriumba szállították be, ahol első segélyben részesítették. Az iskolás leányka közben értesített szülei megjelentek a központi rendőrségen, ahol feljelentést tettek a gázoló kerékpáros postás ellen.

— BETÖRTE A RÉSZEG BÉRKOC SIS AZ AUTÓ ABLAKÁT. Izgalmas üldözésre lettek figyelmesek tegnap délután a Reg. Ferdinand uton a járdakézők. Pop Vasile Gh. Tămas-ucca 28. szám alatt lakó bérkocsis a 120 Cluj felzésű bérkocsijával az állomás felé haladva a főposta előtt, erősen beszelezett állapotban a kezében lévő ostorral többször a mellette haladó 33. rendszámú luxusgépkocsi ablakaira csapott és berúszta azokat. A gépkocsi sofőrje, valamint a Mihai Viteazul téren szolgáló teljesítő forgalmi rendőrök a nagy sebességgel tovább rohanó bérkocsi után vetették magukat és a kíváncsiak sora között hosszabb üldözés után, csak a Dacia-ucca sarkán érték utól. Az ittás fiókkeser azonban a rendőrökkel is szembesült, akik csak nagy küzdelemmel tudták ártalmatlanná fenni és előállítani a központi rendőrségre, ahol megindult ellene az eljárás.

FIGYELEM!

NÉGY HÓNAP ALATT

393.056.000 LEI!

KERÜL SZÉTSZTÁSRA

Tekintse meg ezt a tervet.

LOTERIA DE STAT PE CLASE PLANUL DE TRAGERE

CONEXATA CU LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE

LOTERIA 19-a • 15 MARTIE 1939 — 15 Iunie 1939 • (SISTEM MIXT)

Emisiunea: 200.000 lozuri în 2 serii a câte 100.000 numere și 4 clase

Fiecare ștampilă de loz matcă este dublată pentru fiecare clasă de un loz anexă cu tragere separată.

Căștiguri: 86.118 divizibile } în valoare totală de Lei 392.056.000
102.840 indivizibile

CLASA ÎNTÂIA

Tragerea la: 15 MARTIE 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
10 1.000.000	10.000.000	10 1.000.000	10.000.000
10 200.000	2.000.000	10 100.000	1.000.000
60 100.000	6.000.000	16000 228	3.648.000
20000 912	18.240.000		

Total 36.100 câștiguri în valoare de Lei 50.888.000

CLASA DOUA

Tragerea la: 15 APRILIE 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	2 1.000.000	2.000.000
20 100.000	2.000.000	160 10.000	1.600.000
160 20.000	3.200.000	3200 1.000	3.200.000
600 8.000	4.800.000	8000 228	1.824.000
12000 912	10.944.000		

Total 24.144 câștiguri în valoare de Lei 31.568.000

CLASA TREIA

Tragerea la: 15 MAI 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	2 1.000.000	2.000.000
20 100.000	2.000.000	160 10.000	1.600.000
160 20.000	3.200.000	3200 1.000	3.200.000
600 8.000	4.800.000	8000 228	1.824.000
12000 912	10.944.000		

Total 24.144 câștiguri în valoare de Lei 31.568.000

CLASA PATRA

Tragerea la: 15 Iunie 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
4 6.000.000	24.000.000	16 1.000.000	16.000.000
20 1.000.000	20.000.000	80 100.000	8.000.000
50 200.000	10.000.000	64000 228	14.592.000
400 100.000	40.000.000		
40000 3.636	145.440.000		

Total 104.570 câștig. în valoare de Lei 278.032.000

PREȚUL LOZULUI inclusiv ANEXA:

	4/4	3/4	2/4	1/4
Pentru toate 4 clasele Lei	3.200	2.400	1.600	800
Pentru fiecare clasă Lei	800	600	400	200

Jucătorii ce intră în joc la o clasă intermediară, vor putea beneficia de facilități de plată autorizate de Regie prin afișaj special în fiecare Colectură.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK ÚJ TERVE LÉNYEGESEN NAGYÍTJA A NYERÉSI LEHETŐSÉGEKET

Ne halassza el ezt az alkalmat, hogy 200 levet milliókat nyerhessen.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK sorsjegye a siker kulcsa. Egész sorsjegy 800 Lei — Negyed sorsjegy 200 Lei

Apróhirdetések

APRÓHIRDETESI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelzés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

Apróhirdetéseket

lapunk részére felvesz a PIATA UNIRII KIOSZK is. (Autóbuszmegálló) Telefon: 29-92.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ házastelek víz és villany mellett. Str. Băii Comeneni, Cămaran. (2682)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek, vagy 34 holdas birtok egészben Cluj határában. Ert. Dr. Alexandru Odestianu ügyvédnél Cluj, Str. Reg. Maria 48. (2654)

EGY szoba, külön telken eladó. Str. Calafat 4. (2605)

ELADÓ új Egyesület Méhkaptárak és kerti öntöző gummicső. Str. Trecătoare 14. (2784)

EGY lánosz és egy lovas hinta eladó. Piața Abator 15. szám. (2845)

MAJDNEM új, mély gyermekkosci eladó. Ugyanott patefon eladó. Str. Episcop Ivan 38. (2837)

ÁLLAST KAPHAT

LAKÁST adok takarítás ellenében. Hirsch, Str. Aurel Vlaicu 6. (2895)

KÉPZETT ápolónőt és magántanulót felveszek. Cím a kiadóban. (T 1982)

KIADÓ LAKÁS

VENDEGLŐ gyárak központjában szonál kiadó. Értekezni lehet: Str. Iuliu Ma-niu 16., a vendéglőben. (2815)

KÉT szoba, konyha, előszoba kiadó más-jusra, csakis pontosan fizető csendes lakónak (magas szuterin). Str. Ilie Măcelar 2. szám. (2819)

MUNKÁS negyedben bevezetett fűszerüzlet kiadó. Str. Mărășeseti 68. (2823)

KÉT egyszobás, konyhás uccai lakás kiadó. Cal. Moșilor 75. (2827)

KIADÓ 2 szobás komfortos lakás. Str. Bogdan Duica 11. (2835)

Rádió

VASÁRNAP, március 5.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 9.55: Istentisztelet. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, sport hírek. 14: Előadás. Rádióhírek. 14.30: Dinicu zenekar. 15: Vidám óra. 15.20: Előadás. 15.35: Măsu Palade zenekara. 18: Időjárásjelentés. 18.02: „Luceafărul” zenekara. 19: Orvosi előadás. 19.15: Román zene két zongorán. 19.40: Csellózene. 19.58: Sport hírek. 20.15: Constanta Bădescu, D. Teodoru és M. Theodorescu hangversenye. 21: „A Szamoson”, opera közvetítése. 22: Rádió és sport hírek. 22.45: Táncczene. 23.15: Lemezek.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek 11: Ref. Istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.30: Ujoneskü, hangfelvétel. 14.30: Egészségügyi előadás. 15: Lemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Cigányzene. 17.30: Előadás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Liszt-hangverseny. 18.30: Előadás. 19: Magyar nótáest. 20.10: Szalonzene. 21.25: Sporteredmények. „Esti dal” hangjáték. 22.40: Hírek. 23: Táncclemezek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelveken. 24: Szimfonikus zenekar. 1.05: Hírek.

HÉTFŐ, március 6.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, rádió-hírek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Déli hangverseny, lemezek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek. 13.10: Hangverseny. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhírek. 14.30: Táncclemezek. 15.10: Aktuális érdekességek. 18: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai előadás. 18.17: Jazz zene. 19: Előadás. 19.15: Alexandru Stavarache hangversenye. 19.35: Gheorghe Stefanovic hangversenye. 19.55: Előadás. 20.10: Hanglemezek. 21: Rogalski hangversenye. 22: Rádió és sport hírek. 22.15: Táncczene. 23: Rádióhírek. 23.15: Julea Vasile zenekara. 23.45: Hírek külföldre angol és francia nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hárfia zongora kísérettel. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diáktalálkozó. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Hangverseny. 18.40: Jókai Erdélyben, felolvasás. 19.10: Táncclemezek. 19.50: Közvetítés a rádió székházából. 20.30: Cigányzene. 21.20: Felolvasás a rádióról. 21.30: Hangverseny. 22.40: Hírek. Szalonötös. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.15: Jazz zene. 1.05: Hírek.

Reuter jelenti:

(PRÁGA.) Aláírták a cseh-görög áru és fizetési egyezményt.

(DÜSSELDORF.) E hó 17-én kezdődnek meg Düsseldorfban a német-angol ipari tárgyalások.

(VARSO.) Ujabbán ismét működésbe lépett a titkos orosz leadó, amely 2.7—2.9 hullámhosszon állandó antibolsevista agitációt fejt ki orosz nyelven.

(VARSO.) A lengyel lapok értesülése szerint Lenin özvegyének könyvét, amelyben Lenin életét és működését írta le, a szovjet kormány betiltotta.

(ZILINA.) Zilinában Hlinka páternek emléksobrot állítanak fel.

(BUDAPEST.) A tőzsde szilárdan nyitott és a legmagasabb árfolyamok mellett zárt.

(BERLIN.) A német kormány elrendelte a nagyipari vállalatok mérlegeinek 10 évre visszamenőleg való felülvizsgálását. A rendelkezés órási feltűnést keltett.

(STOCKHOLM.) A svéd tudományos akadémia pályadíjat tűzött ki a béke céljait szolgáló ezidei legjobb irodalmi munka jutalmazására.

(ATHÉN.) Metaxas miniszterelnök kis-ázsiai körutrá indul.

(LONDON.) A munkanélküliek tegnap megkísérelték a hadügyminisztérium épületébe való behatolást.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök a hétvéget skóciai birtokán tölti.

(TOULOUSE.) Egy katonai repülőgép lezuhant. A vezető és két megfigyelő szörnyen haltak.

(MARSEILLE.) Tegnap ezer, eddig francia területen élő olasz hajózott be genai rendeltetéssel. A visszavándorlás megindult nemcsak Marseille, de a Riviera és Korsika területéről is.

(ANKARA.) A török kultuszminisztérium bevezette a kötelességszerű testnevelést mind a két nembeli ifjúság számára.

(LONDON.) Belfast egyik tánctermeiben bombamerénylet következett el. A robbanás következtében a terem egyik fala beomlott, de senkit sem sebesített meg, mert a terem üres volt.

(MILANO.) Az olasz trónörökös jelenlétében megnyitották a világ egyik legmagasabb drótkötél vasutját, amely Brenbóli (2050 m magas) a 3500 méter magasságban fekvő Rosa Plateaura vezet.

(OTTAWA.) A kanadai Rabszolgák környekén új aranytelepeket fedeztek fel. Valóságos népvándorlás indult meg a kincsesbánya felé.

(NEWYORK.) Az amerikai orvos-kongresszuson az egyik résztvevő orvos kijelentette, hogy a legnagyobb és legveszélyesebb betegség a féltékenység. (!)

(HELSINKI.) A finn hatóságok múlt évben elrendelték a hulladékpapír gyűjtését. Az ebből befolyt jövedelemből egy tengeralattjárót építettek.

(PÁRIS.) A francia fővárosban a múlt évben huszonkilencezer esernyőt, huszonezer keztyűt és nyolcezer kulcs-csomót találtak és szolgáltatnak be a rendőrségre.

(LONDON.) A löversenyfogadások összege évente Angliában több, mint 350 millió fonsterlingre rug. (350 milliárd lej!)

(KAIRÓ.) Az egyiptomi kormány szigorú rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltja, hogy a turisták a piramisok vidékéről csak a legkisebb kódarábot is elvigyék.

(LONDON.) A legutóbbi technikai kongresszuson az egyik mérnök kijelentette, hogy ez a század az üveg százada, mert nem telik el két évtized, mindent üvegből fognak készíteni.

(LONDON.) A British Muzeum legutóbb érdekes küldeményt kapott az Egyesült Államokból. 1000 különféle bohát, amelyeket a muzeum részére tenyésztek és preparáltak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik felejtethetetlen fiam és testvérünk halála alkalmával részvételükkel fájdalom munkát enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket. Özv. Hadházy Jenőné és gyermekei

— **MEGHALT GEROTA TANÁR.** Bukarestből jelentik: Gerota professzor, az ismert nemzetgazdász, tegnap a fővárosban meghalt. Halála súlyos vesztesége a romániai társadalmi és gazdasági életnek.

— **LETARTÓZTATTÁK A KIJÁRÓT.** Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrség letartóztatta Radu Casimir jogvégeztet fiatallembert, aki állítólagos magas összeköttetésre hivatkozva, nagy összegeket csalt ki több fővárosi lakostól azzal az ígérettel, hogy dohány-tőzsde-engedélyt jár ki részükre.

A mészárosok a sertéshus árának 6 lejjel, a marhahusnak 2 lejjel való felemelését kérik

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári árvizsgálóbizottság szombaton délután tartotta dr. Popa Adam alpolgármester elnöklésével rendes havi ülését, amelyen résztvettek a hadsereg, az ipar kamara, munkaügyi vezérfelügyelő, rendőrség, árutőzsde, valamint az érdekeltek kereskedők megbízottai. A bizottság elsőnek meghallgatta az áruvá sárpiaocokról beérkezett jelentéseket, majd a kereskedők terjesztették elő kívánásaikat. A pékek és a lisztkereskedők megbízottai kijelentették, hogy a múlt hónap óta a gabona ára nem változott a nagyvásárpiacon és így a februári árak fenntartása mellett foglalnak állást. Hasonló értelemben nyilatkoztak a vendéglősök megbízottjai is. A mészárosok képviselőjében megje-

lent Kádár Dezső, a Mészárosok Szövet-ségének főtitkára kérte, hogy a bizottság tegyen előterjesztést a polgármesternek a sertéshus ki-lonkénti árának hat lejjel, a mar-hahus árának pedig két lejjel való felemelésére.

A husiparosok képviselője azzal indokolta meg az előterjesztést, hogy az állatvásárpiacon nincs felhajtás s nagy kereslet miatt az állatárak napról-nap-ra emelkednek.

Az árvizsgáló bizottság jegyzőkönyv-be vette az előterjesztéseket és azo-kat a polgármester elé viszi, aki előre-láthatólag hétfőn hozza meg döntését a márciusra érvényes hatósági árak ügyében.

Telefon: 11-71. RIO-mozgóban "Strada Vall 7.

Hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9: Ket sláger Egy helyvár Csak három napig.

I. A hazugság (Férfi sorsa a nő)

Társadalmi dráma. Fősz.: Georg Raft, Dolores Costello és J. Barrymore.

II. MISTER FLOW

Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Fer-nand Gravey és Edvige Feuillera.

Súlyos panaszait ismertették a prefektus és a munkaügyi felügyelő előtt a Sora-áruházból elbocsátott alkalmazottai

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Sora-áru-ház elbocsátott alkalmazottai dr. Chen-di Károly volt rendőrkapitány vezeté-sével szombaton délután monstrekül-dőtségben keresték fel Tarnoveanu Bazil munkaügyi felügyelőt, akinek terjedelmes emlékiratot nyújtottak át sérelmeik ügyében. A küldöttség ve-zetője szóba is előadta sérelmeit és feltárta a Sora-áruháznál uralkodó ál-lapotokat.

Előadta a küldöttség vezetője, hogy az áruházból törvénytelen munkaszerző-dést köt alkalmazottaival. A szerződés hatálya egy hónapra terjed, hogy így felmondás nélkül elbocsáthassa őket. Felháborodással szólott az áruházból rendszeresített személyi motozásokról

amelyeket az alkalmazottak naponta kétszer szenvednek el. Sérelmesnek tartotta, hogy az áruházból állandó orvosi vizsgálatnak vetik alá a kiszol-gáloszemélyzetet, ezenkívül rendszeren túlóráztatják őket, amit azonban a vállalat nem fizet meg. Több alkal-mazottnak vizes, egészségtelen raktár-helyiségben kellett dolgozniuk, aminek következtében tuberkulózist és más be-tegséget kaphatnak.

A küldöttség a felsorakoztatott sé-relmek ügyében vizsgálatot kért és a munkaügyi felügyelő az ügyben an-kétot rendelt el. A Sora-áruházból elboc-sátott alkalmazottai egyébként sérelmü-ket Manole Enescu ezredes-prefektus előtt is előadták.

Még néhány napig tart az egyes pár cipők olcsó elárusítása!

ELKA CIPOÜZLET

Cluj, Calea Regele Ferdinand 16

Véglegesen lecsapolják a kolozsvári Malomárkot

A városrendezési terv egyik legfontosabb kérdése — Nagy befektetéseket igényelnek a lecsapolási munkálatok

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A legtöbb u-ságolvasó közönyösen fogadta azokat a híreket, amelyek a kolozsvári város-rendezési tervekhez vonatkoznak. Eppen tudomásul vette, hogy ennek a terv-nek az előkészítése megtörtént és ha a javaslatához az ugynevezett legfelsőbb városrendezési bizottság is hozzájárul Bukarestben, akkor nyilvános pályáza-tot írnak ki.

Arra azonban, hogy ehhez a tervhez Kolozsvár minden polgárának életbevá-gó érdeke fűződhetne, nem igen gon-dol senki.

A HÁZTULAJDONOSOK ÉRDEKE

A városrendezési terv évtizedekre előre megállapított, részletesen kidol-gozott programot jelent, amelyet közmun-kálatoknál és magánépítkezéseknél egyaránt követni fognak. Ebben a terv-ben állapítják meg, hogy milyen lesz majd az előző Kolozsvar képe, mi-

lyen irányt szabnak a város természe-tes terjeszkedésének, milyen területet szánnak ipari építkezésekre, hol nyit-nak tereket, hol építenek új hidakat, hogyan fogják irányítani a város egy-re növekvő forgalmát, hogyan kapcsolják be új pontokon a vasúti összeköttetése-ket, hogyan teszik szellősebbé, tágasab-bá a város egyes összezsúfolt negyedeit, uccáit.

Láthatjuk tehát, hogy ezeknek a ter-veknek valóra váltása legközvetlenebb-ből a kolozsvári háztulajdonosokat érin-ti, akiknek ingatlanai szerencsés fekvés-esetén értékben máról-holnapra megnövekedhetnek.

A VASUT IS BELESZÓL

A városrendezési tervét már évekk-el ezelőtt napirendre vették. Szó volt ar-ról, hogy a nyilvános tervpályázat már az elmúlt évben kiírják, azonban az új közigazgatási törvény életbelépte-tése rövidebb késedelmet parancsolt.

A város új agilis vezetősége, dr. Ber-nemisa Sebastian polgármesterrel az élen ismét napirendre tűzte Erdély fő-városának ezt a legfontosabb kérdését. A városi mérnöki hivatal kitűnő ja-vaslatait benyújtották a legfelsőbb vá-rorendezési bizottságnak, amely azt tanulmányozás tárgyává tette. Az el-vi elfogadás után a bizottság felkérte a városi tanácsot, hogy a javaslatot tár-gyalja meg a megyei prefektúra vezetői vel és a vasúti szakemberekkel is, hi-szen az államvasutnak nagy érdekel-fűződnek ahhoz, hogy a tervezet ebben a tekintetben is kielégítő legyen.

A városi tanács ennek a felhívásnak is eleget tett és a javaslatot megfele-lően kiegészítve ismét megküldötte a legfelsőbb városrendezési tanácsnak, amelynek közelebből várható jóváha-gyása után most már a terupályázat ki-rádása is valóra válik.

A MALOMÁROK KÉRDÉSE

A javaslat egyik igen érdekes része a Malomárok végleges lecsapolására vo-natkozik. E terv mellett szólnak a kö-vetkező nyomós érvek:

A Malomárok megszűnésével lehe-tővé válik több ucca megfelelő kisze-lésítése, főleg pedig olyan uccáké, ame-lyek a jövőben a jelenleginél sokkal na-gyobb forgalom lebonyolítására hivatot-tak.

Ha a Malomárok vizét bevezetik a Szamos medrébe, a Szamos állandóan tiszta és bő vízzel fog rendelkezni, ami a város egészségügyi követelményeit szolgálja. Tudjuk, hogy ma, főleg a szárazabb nyári hónapok alatt alig van víz Szamosban, úgy, hogy a város az el-múlt évben cölöpgátak építésével volt kénytelen a Szamos vizének színvona-lát némileg emelni.

A Malomárok lecsapolása után ennek medrében el lehet helyezni a város fő-gyűjtőcsatornáját, amely elég tágas lesz ahhoz, hogy a hó eltakarításának is megfeleljen. Végül pedig felesleges-sé válik több hid fenntartása és ujab-bak megépítése, ami a város kiadásait fogja csökkenteni.

A HÁTRÁNYOK

Természetesen, mint minden újítás-nak, ennek a tervnek is meg vannak a nehézségei. Ezek a nehézségek azonban kifejezetten anyagi jellegűek. Maga a lecsapolás nem fogja nagyon igénybe-venni a város teherbíró képességét. Je-lentékeny kiadással fog azonban járni a gyűjtőcsatorna megépítése, ezt a ki-adást azonban minden körülmények kö-zött egyszer úgy is vállalnia kell a vá-rosnak.

Számottevő terhet jelent végül a Malomárok vizét használó kereskedel-mi malmok vízhasználati jogának a megváltása. Ezek a malmok, amelyek z üzemeikhez szükséges hajtóerőt a Malomárok vizének eséséből veszik, természetesen csak úgy hajlandók erről a vízhasználati jogukról lemondani, amennyiben a várostól megfelelő kárté-ritést kapnak. Erre nézve szintén meg-van a városi tanácsnak a terve.

Vannak még egyéb kérdések is, ame-lyek ezzel a nagyszabású tervvel össze-függésben állanak. Így például nem szabad elfelejtenünk, hogy a városi strand-fürdőt és a városi park tavát is a Malomárok látja el vízzel. Ezt pedig továbbra is biztosítani kell.

A technikai keresztülvitelnek ezzel a gyakorlati részével külön cikkben fog-lalkozunk.

(Dr. Rösler Viktor.)

— Hétfőn temetik Rott Nándor vesz-prémi megvéspüspököt. Budapestről jelentik: Rott Nándor veszprémi me-gyéspüspök temetése hétfőn lesz. A szertartást Tóth Tihamér dr., Rott Nándor volt helyettese végzi. Tegnap bontották fel az elhalt főpásztor vég-rendeletét, amelyben az egész vagyo-nát a veszprémi egyházmegyének ha-gyományozta.

— A kolozsvári Csizmadiák és Kis-iparosok Temetkezési Egyletének dal-és fuvós, valamint vonózenekara ma este tartja fél 9 órai kezdettel bemu-tató hangversenyt a román kath. gim-názium disztermében a Kogălniceanu ucca 2 szám alatt

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT

Oroszlánok a tükör előtt

Hacket-Souplet, a párisi állatlélektan intézet igazgatója érdekes kísérletek fölől számol be a „Matin”-ben. A kísérletek célja az volt, hogy megállapítsák: vajjon a vadállatok megismerik-e magukat a tükörben?

A vállalkozásnak első pillanatra mintha nem volna nagy tudományos jelentősége — írja Hacket-Souplet. — De mégis olyan természetű, hogy sok ponton adhat felvilágosítást. Valóban, ha a vadállatok magukra ismernek, ez azt jelenti, hogy én-tudatuk van s ennek a ténynek fontos következménye volna a lélektanban. A kísérleteket ragadozókkal kezdtük, mert ezeknek az egyénisége sokkal erősebb, mint a többi állaté.

Magunkat meglátni, tudni, hogy a saját képünk jelenik meg előttünk, bizonyos itélőképességet követel; s ennek a képességnek a megszerzésére való alkalom nem gyakori a természetben. Az oroszlán, ha szabadon van, megláthatja magát egy állóvíz természetes tükörében, de a többnyire éjszaka és holdvilágnál történik. Mily nagy különbség van egy mocsár és a tiszta tükör között, amelyeket az ember gyárt és amelyek tökéletes képeket adnak. Ha az oroszlán ilyen tükör elé áll, azt hiheti, hogy idegen ragadozóval találkozott. Ez az illúzió eleinte feltétlenül hatalmába keríti.

Az a himoroszlán, amellyel mi először kísérleteztünk, kezdetben szintén idegen állatnak tartotta a maga képét. Azután a kíváncsi megfigyelés időszaka következett, de csak több kísérleti alkalom után kezdett nyugodtan szembe nézni önmagával. Ekkor felfogta talán a maga és a kép mozgásainak párhuzamosságát? Mindenesetre az volt a határozott benyomásunk, hogy végül ráismert magára... Mert vajjon nyugodt maradt volna-e, ha továbbra is azt hitte volna, hogy idegen oroszlán áll szemben vele? Hiszen ha ezt az idegen oroszlánt barátának tartotta volna, barátságosan közeledett volna hozzá, ha pedig ellenséget látott volna benne, feltétlenül megtámadta volna.

Egy nőstényoroszlán még megértőbbnek mutatkozott kísérleteinknél. Amint a képet megpillantotta, a fogát vicsorította ugyan, de hamarosan meg nyugodott. Ekkor egy pálcát vettünk elő és úgy tettünk, mintha meg akar-nánk érinteni. Amint mozdulatunkat a tükörben észrevette, tekintete a tükörképről azonnal a saját teste felé fordult, pontosan oda, amerre a pálcát irányítottuk. Ezt a kísérletet többször megismételtük s az eredmény mindig ugyanaz volt. A nőstényoroszlán tehát tudta, hogy a tükörben meglátott mozdulatunk órá, testének egy határozott részére vonatkozik.

Ez a két állat igen értelmesen viselkedett a tükör előtt. Érdekes volna a tanulmányt folytatni és a fenti eseteket összehasonlítani a majmok, kutyák és más állatok hasonló helyzetben való viselkedésével.

Megtalálták egy ókori kikötő romjait. Párisból jelentik: Poidebard francia régész felfedezte az ókor egyik leg-híresebb tengeri kikötőjének; Thyrsusnak romjait. Felfedezéséről most tartott előadást a francia tudományos akadémia. A francia tudós hosszas fázrasztó kutatások után jutott a rég elpusztult föníciai kikötő nyomára a kis-ázsiai partokon. A híres kereskedőváros helyén, ahol háromezer évvel ezelőtt az egész Földközi tengeri hajózás központja volt, ma egy kis arab halászfalu áll. Poidebard repülőgépről, valamint buvárharang segítségével a víz alatt felvett vételekkel igazolta, hogy Thyrsus romjait valóban megtalálta a tenger alatt. Syria felett végzett repülő utjai alkalmával a több ezer kilométer hosszúságban húzódó, régi római falakat is sikerült felfedeznie, amelyet a rómaiak Kisázsia meghódítása után tartományaik védelmére emeltek.

Németország

volt afrikai gyarmatairól beszél
a világjáró angol festőművész

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Hitler vezér és kancellár uralomra jutása óta eddig egyetlen német politikai nyilatkozatból sem hiányzott a Birodalom volt gyarmatainak igénylése. Soha még nem esett annyi szó Németország gyarmati követeléseiről, mint az utóbbi esztendőben, pedig már a világháború kitörésében is jelentős szerepe volt a gyarmatok kérdésének. Ma már az írástudó kisgyerekektől kezdve a délnagyapáig mindenki tisztában van az-
zal, hogy Németország visszaköveteli az elvett területeket, hogy magas állami méltóságok emiatt kocsikáztak fel a berchtesgadeni magaslatra, hogy ezek a gyarmatok talán majd okot szolgaltatnak az újabb vérözön megindítására. De azt csak igen kevesen tudják, hogy melyek is e gyarmatok a valóságban, milyenek a természetrajzi viszonyai, milyen rejtelmes, vad néptörzsek lakják és milyen természeti adottságaik miatt ragaszkodik a Német Birodalom oly nagyon hozzájuk.

Alkalmunk volt erről beszélgetést folytatni Denis Hooper ismert angol festőművésszel, aki kelet-afrikai körutja során néhány napig itt időzött Kolozsváron.

Beszél a világjáró festőművész

Denis Hooper ugynevezett érdekes egyéniségű ember. Bronzbőrű, magas, középkorú férfi. Karakterisztikusan angolszász arcvonásokkal. Bejárta az összes világrészeket s — amint említette — mindenütt megfordult eddig a közép-európai államokat kivéve. Kolozsváron egyik szintén festőművész honfitársánál találkozott vele. Kérésre a világjáró egyetemleges tudásának és kitűnő megfigyelőképességének tanujelét adva a következőket mondotta el:

Németország volt gyarmatairól akar hallani? Voltam ezeknek a területein, úgy Afrikában, mint Ázsiában és Ausztráliában. De talán beszéljek inkább az afrikai gyarmatokról, hiszen ezek a fontosabb területek.

Az egykori „német délnyugat Afrika” kincsesbányája

A brit impériumnak ez a gyarmat része az Atlanti óceán mellett terül el és 835 ezer négyzetkilométer nagyságú. Lakosainak száma körülbelül 85 ezer, legnagyobb részük herrero, de lakják ezenkívül busmanok, bantu és damarra-négek is. Ezen azonban igen műveletlen vad népek. Nagyjából keresztények ugyan, de azért babonákat és bálványait is megtartották. Utazásaim során számtalanszor meggyőződtem arról, hogy minden kulturális törekvés, amellyel a misszionáriusok igyekeznek a benszüllötteket felruházni, szinte hiábavaló. Bárhol tanuljon is a fekete ember, az a kultúra, amit magába szívott, csak máz. Lepattan róla az első összekoccsanásra.

A volt Német Délnyugat Afrika földje tulajdonképpen három részre oszlik. Északi része az Ovambo-föld, a középső a Damarra, déli része a Nagy Nama föld. Általában az egész gyarmat területe a homokbuckákkal borított partszegélytől a szárazföld belseje felé lassan emelkedik. Folyói a száraz időszakokban — ez májustól decemberig tart — teljesen kiapadnak. Az időjárás rendkívül száraz és emiatt a földművelés bizony nagy nehézségekbe ütközik.

A lakosság főfoglalkozása általában az állattenyésztés, de igen sokakat foglalkoztatnak az ottani réz- és gyémántbányákban is. Talán mondanom sem kell, hogy ezek a bányák az egész hatalmas nagy terület egyedüli kincsei, amelyek értékeket képviselnek és valami hasznot hoznak Nagybritániának.

Pillanattfelvétel a volt „Német Kelet-Afrikáról”

A másik volt német gyarmat a „Német Kelet-Afrika” az Indiai óceán és Kongó állam közt fekszik. Területe 940 ezer négyszögkilométer, vagyis körülbelül akkora, mint Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária együttvéve, azonban lakosainak száma alig haladja meg a nyolcmilliót.

Földje a tengerparttól nyugat felé fokozatosan emelkedik és a Kilimandzsáró hegységben éri el a legnagyobb magasságát. Ennek a hegytömbnek legmagasabb csúcsai 6010 és 5355 méter magasak. A csúcsokat állandóan hó borítja, míg a hegyalján vas, ólom, réz és só igen nagy mennyiségben, de szén és arany is gyakran található. Alig hajózható folyói az Indiai óceánba ömlenek. Ezen a területen vannak Afrika legnagyobb tavai: a Victoria tó, a Nyasszató és a Tanganyika-tó is.

Itt a gyarmati éghajlat forró-égövi, a benszüllöttek kókuszpalmát, narancsot, dinnyét, banánt, rizst és kukorikát, néhol gyapotot és dohányt is termelnek. Az őserdőkben és füves pusztákon még igen sok a vadállat: oroszlán, leopárd, hiéna, antilop, bivaly, zebra, orrszarvu; a vizekben krokodilus. Lakosainak túlnyomó része bantu-néger, akiknek szellemi fejlődéséről a misszionáriusok gondoskodnak. Azonban sajnos, ezen a vidéken gyakran előfordul, hogy egy-egy lázadás alkalmával egész missziós telepeket gyilkolnak le. Ilyenkor jön a megtorlás, a lázadást rendszerint elfojtják, de ezzel mégsem lehet a legyilkoltakat életre kelteni. Szomorú ez, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a brit kormányzat évente husz-harminc lázadást is kénytelen itt elfojtani.

Kamerun...

A harmadik egykori német birtok Afrikában: Kamerun. Ez Afrika

nyugati részében van, területe 495 ezer négyzetkilométer, amelyen három és félmillió ember él. A tengerpart mentén csaknem a tengerből emelkedik ki a Kamerun hegység, míg a folyók közül a Kamerun folyó a legnagyobb.

A benszüllött négek igen műveletlenek. Csaknem meztelenül járnak. Az állandó háborusodásokon kívül főleg a kukorica, cukornád, dohány és kakao termeléssel foglalkoznak. Kamerun viszonylag jó piacot jelent a brit impérium részére, mert innen pálmaolajat, kaucsukot, elefántcsontot és kakót visznek ki.

Es Togó?

Legkisebb a volt német gyarmatok közül a Kameruntól nyugatra fekvő Togó. Keskeny partvidéke van és a szárazföld felé hosszan nyúlik be. Éghajlata a száraz időben olyan meleg, hogy európai ember számára majdnem elviselhetetlen. Hozzájárul ehhez még az is, hogy a part mentén az ivóvíz igen egészségtelen és a malária láza pusztít.

Viszont annál változatosabb a növényzete Pálmái és a hatalmas majomkenyérfaik rengeteg erdőt alkotnak. A benszüllöttek nevezetessége, hogy soha és semmi körülmények között sem dolgoznak. Főfoglalkozásuk az alvás. Vadászni csak ritkán járnak és kizárólag olyankor, ha már belefájdult a derekuk a sok alvásba és henylésbe. A mindennapi kenyér kérdésével itt nem kell törődniük, hiszen ezen a csodálatosan gazdag vidéken mindennel az őstermészet ajándékozza meg őket.

Togóból csak kaucsukot és pálmaolajat importálnak Angliába. Ez talán az egyedüli ok, amelyért a brit impérium ragaszkodik a megtartásához, mert bizony a lakosságának nem sok hasznát veszi.

Epilógus

Hasonló a helyzet a lakosság tekintetében Nagybritánia majdnem összes afrikai gyarmataiban. Hogy az anyaállam megtartani igyekszik azokat — ezt kizárólag csak természeti kincseiknek köszönhetik. Mert egyébként Anglia bizonyára nem áldozná ezer és ezer fehér polgára munkáját és életét arra, hogy a fekete emberek babonáikkal zsúfolt távoli országaiban kulturát vigyen, sőt rendet és békét teremtsen — fejezte be érdekes és színes előadását a világjáró festőművész.

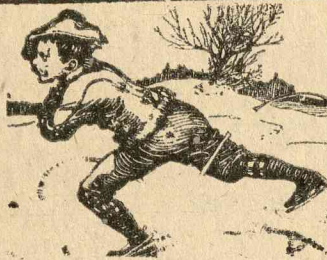
Borzó László.

Két éve halott — mégis elővé nyilvánították

(METZ.) A metzi polgári bíróság az-
zal a nem mindennapi esettel foglalkozik, hogy egy két éve eltemetett halottat újra elővé nyilvánított.

A különös eset előzménye ezelőtt két évvel játszódtott le. A Mosel-folyóból egy oszlásnak indult hullát halásztak ki a Prufer metzi mérnök felesége a hullán levő ruhából azt gyanította, hogy hosszabb ideje nyomtalanul eltűnt férje holttestét találták meg. A hatóság szabályosan halottnak könyvelte el Prufer mérnököt és a folyóból kifogott hullát a Prufer-család sir helyére temették. Nem sokkal később a saint germaini klinikára egy csavargót hoztak be, aki teljesen elvesztette emlékezőtehetségét. Sem nevét, sem származását nem sikerült felderíteni. A klinika elmegyógyintézetében helyezték el a különös beteget, aki egész nap nehéz matematikai feladatok megoldásával szórakozott. Végül a napokban közzétették fényképét, hogy talán ezen az uton hátha sikerül hozzátartozói nyomára jutni és ez a kísérlet valóban sikerült. Az egyik lap, amely a fényképet közölte, véletlenül ismerte fel a képen eltűnt és halottnak hitt férfit. Közben a ritka betegségben szenvedő Prufer is teljesen meggyógyult, emlékezőtehetségét visszanyerte, állapota is visszakért, de még mindig halottként szerepelt a hivatalos aktákon.

Sok huza-vona után végre a hatóságok is belátták, hogy aki él, azt nem lehet halottként elkönyvelni és most a metzi bíróság előtt megünnepelheti „feltámadását”.

Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESTESSE ES TISZTITTASSA
A MODERN VEGETÉSZETTEL DOLGOZÓ

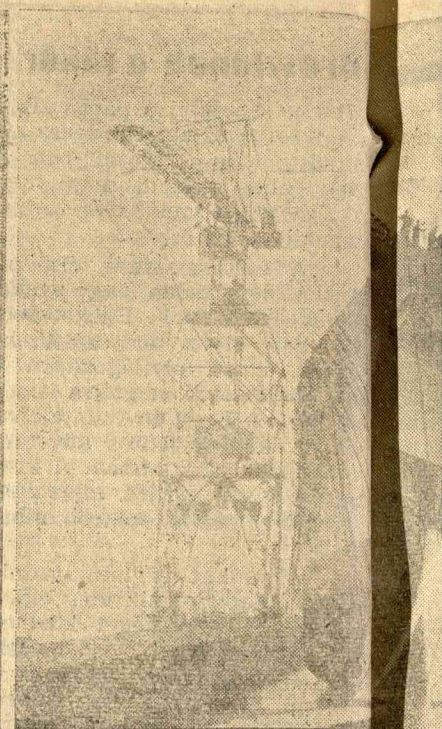
CZINK-GYÁRBAN

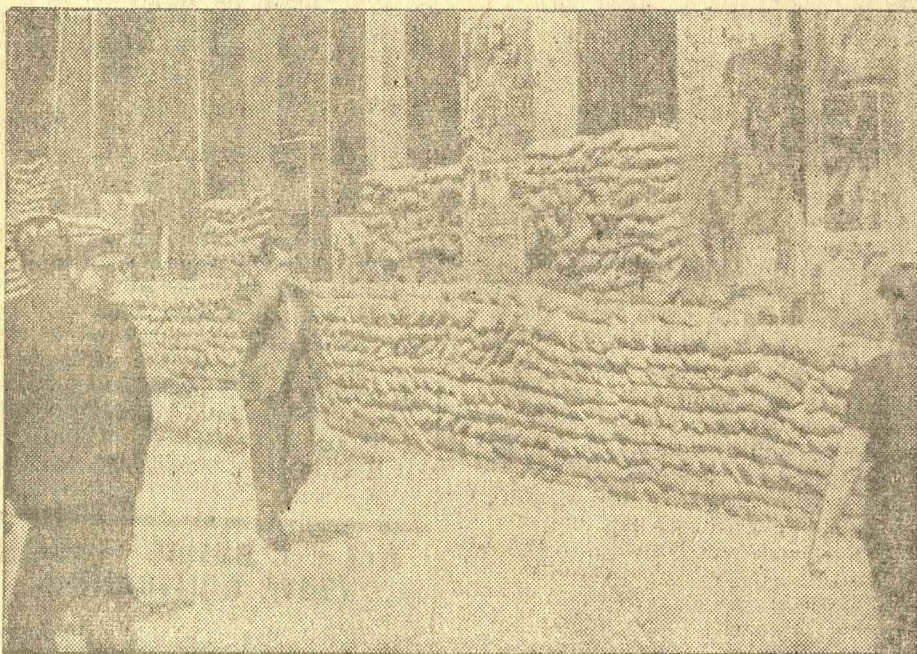
DR. TATARU CORIOLAN, Szamosar tomány királyi helytartója dr. Hodor Victor vezértitkár társaságában fogadja az alkotmány napi ünnepségen Gheorghies tábornok üdvözlését.

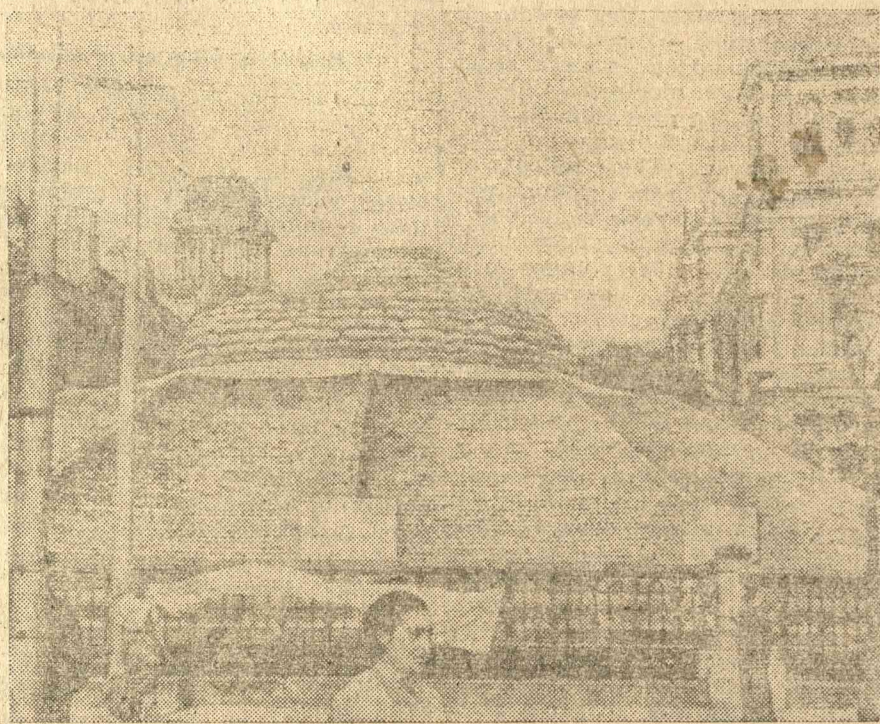
VI. GYÖRGY elmondja a legutóbb vizrebocsátott brit csatahajó keresztelő beszédét.

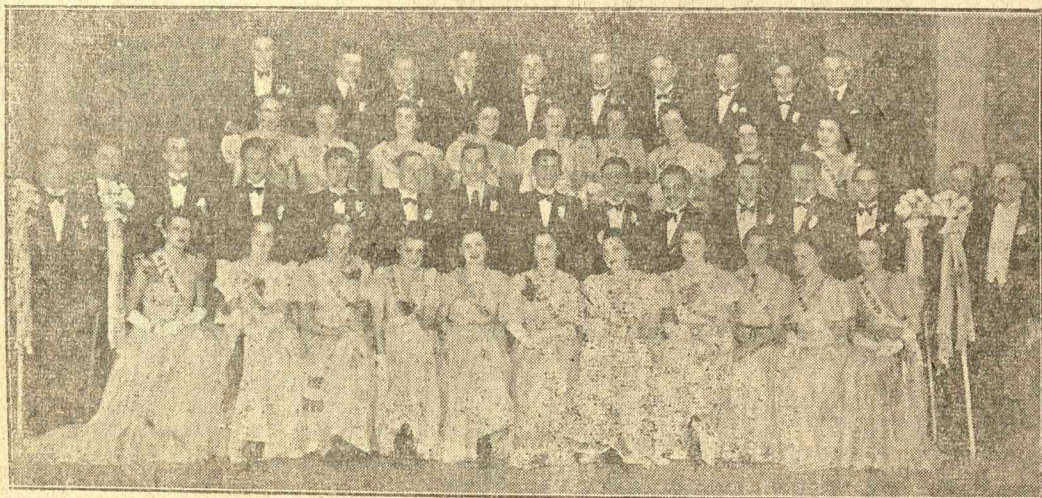
„V. GYÖRGY”, a 35 hajó

MADRID VÉDEKEZIK. Tekintettel arra, hogy Franco tábornok tüzérsége állandó tűz alatt tartja Madridot, a köztársasági kormány mindent elkövet a város védelmére. Homokzsákokkal torlaszolják el az utcákat és a nevezetesebb középületeket.

ÓVJÁK MADRID MŰEMLÉKEIT. Madrid egyik leghíresebb műemléke, a „Cybele istennő” szobra. A köztársasági kormány az egész műemléket befalaztatta és tetejére homokzsák-barrikád helyeztetett el.

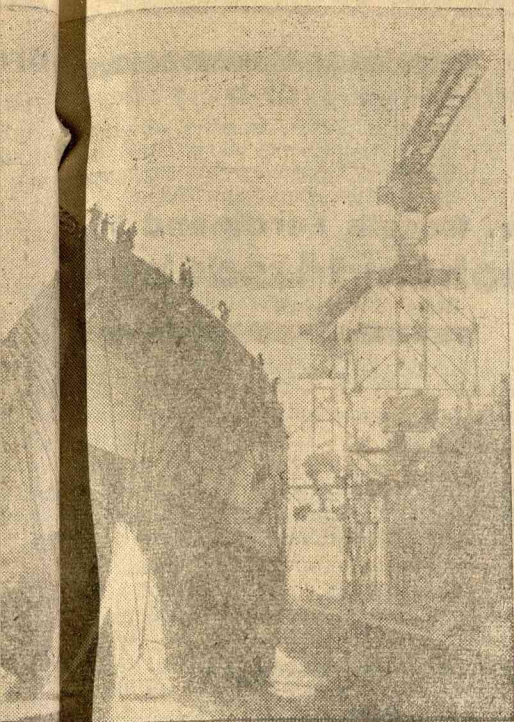

MAROSVÁSÁRHELY MUNKÁS SPORTEGYLET (MTE) nagysikerű báljának nyitó párai. (Körtesi felv.)

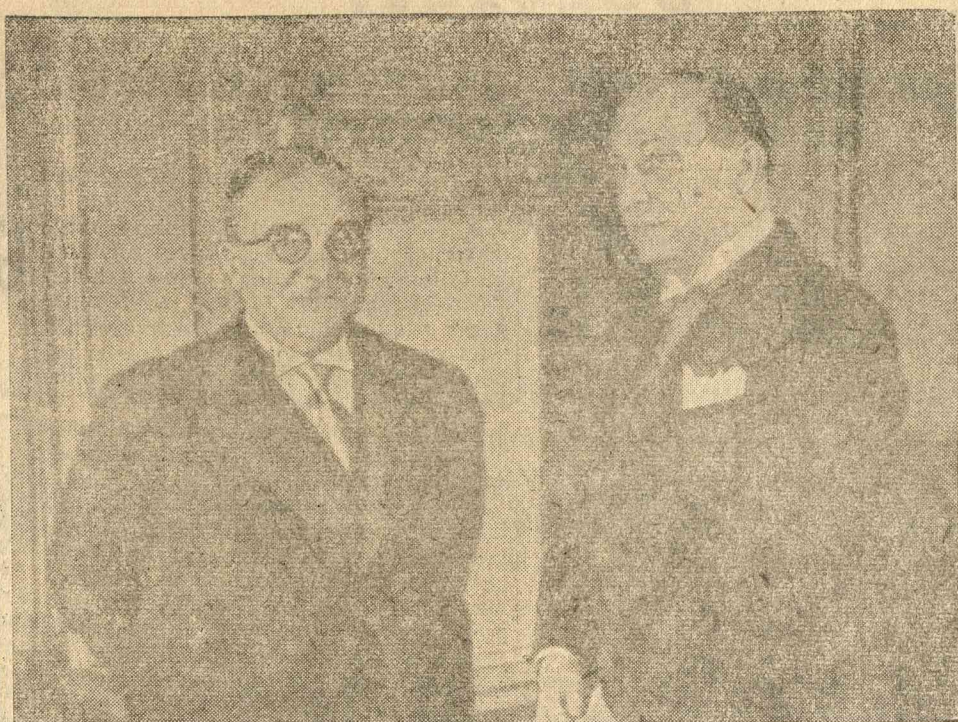

A MAROSVÁSÁRHELYI PINCÉR-BÁL rendezősege.

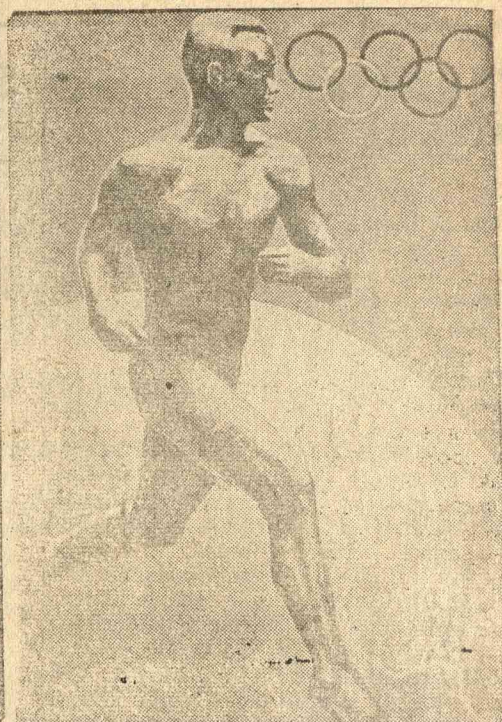
(Körtesi felv.)

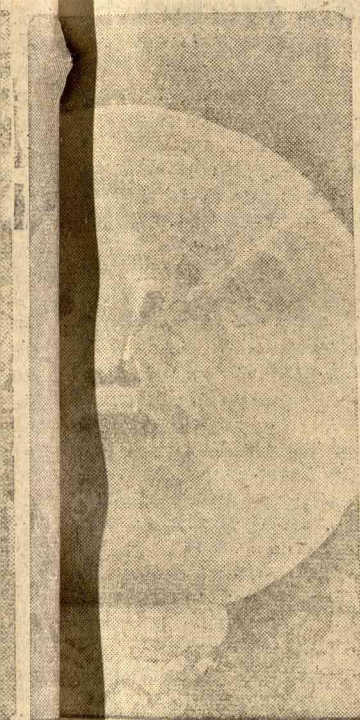
35 hajóórási a vízen.

GÖRÖGORSZÁG MINISZTERELNÖKE JUGOSZLÁVIÁBAN. Metaxas görög miniszterelnök (bal) a bukaresti Balkán-konferencia után felkereste Belgrádban az új miniszterelnököt. Képünkön a közkedvelt görög politikust Cincár Markovics külügyminiszter társaságában mutatjuk be.

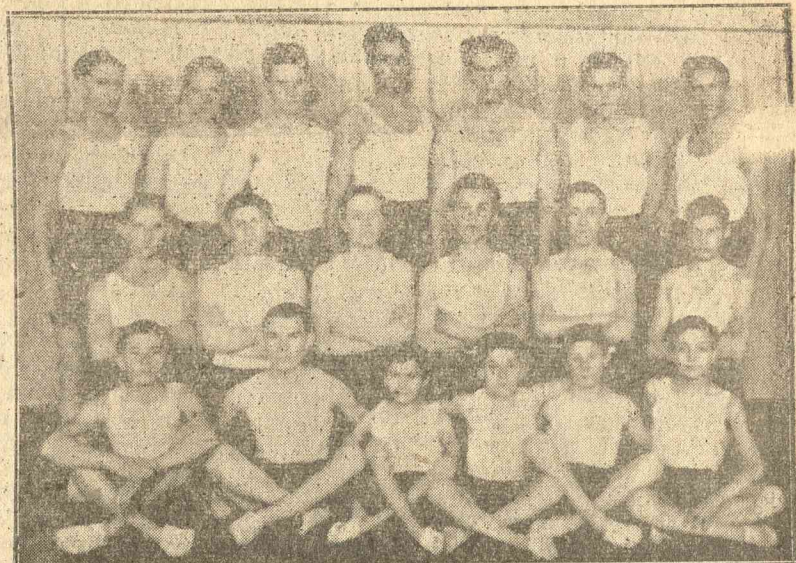
A HELSINKII OLIMPIÁSZ HIVATALOS PLAKÁTJA. A plakáton ábrázolt atléta Nurmi, az egykor világhírű finn csodafutó, aki könnyű lépésekkel szaladja át a földgömböt.

AG SZÁJA. Ennek a kőnek történetében nagy szerepe volt, akik igazságukra meg eskü kő elé vezették és úgy esküdtek, hogy félke-szárnyításába dugták. Ha valaki hamisan eskü-keztét levágták.

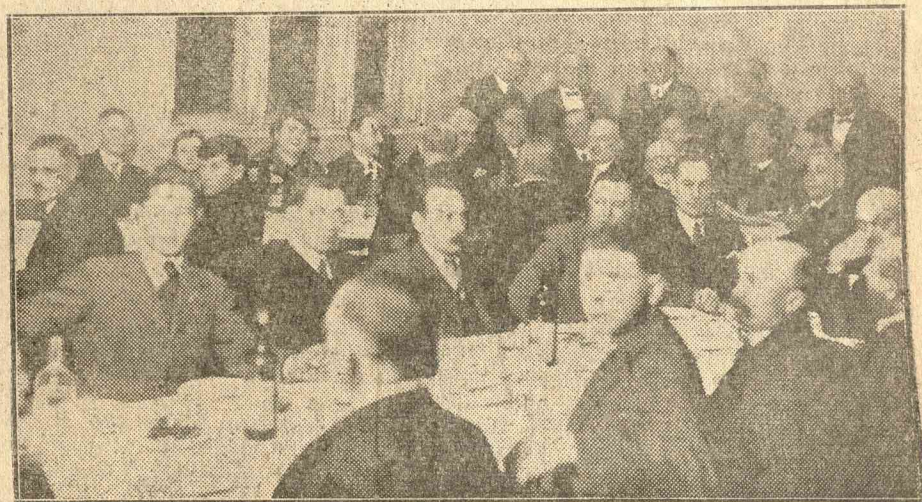
A MAROSVÁSÁRHELYI SZÖTTES-BÁL agilis rendezősége, (Körtési felv.) élén Pongrácz Tamás tanárral.

A MAROSVÁSÁRHELYI róm. kath. gimnázium minta-tornász-csapata. (Horváth felv.)

(Körtési felv.) AZ EGE nagysikerű gidófalvi gazdasági tanfolyamának résztvevő.

AZ EGE nagysikerű tordai gazdasági tanfolyam záróülségén dr. Szász Pál elnök is résztvett, amelyet kedélyes hangulatu társaságban követett. Képünk a társaság résztvevőit ábrázolja, közük dr. Szász Pált, gróf Teleki Ádámot, dr. Sebesi tordai magyar alpolgármestert, dr. Lőrinczy Ákos volt vármegyei főügyészt, Hirschfeld Tibor tordai kereskedőt és számos előkelőséget.

Jövendőlések a világvégéről

Az utókor előtt talán a mai idők emberének korlátoltságát fogja bizonyítani az a terror, melyben ma a világ él. Ez a terror a háborútól, gazdasági válságtól s Istentől tudja még mitől való örökös félelem, szorongás, mely utját állja az emberiség boldogulásának és gondtalanságának. Csak néhány hónapja még százazrek figyelték aggodalmasan az eget s egy milliós városra sötétség borult s a légítámadástól való szörnyű rettegés. Azonban a történelemből az látszik, hogy az emberiségnek ugyszólván egész tulzása nélkül: lelki-szüksége a bizonytalanság és a szenvedés, valami tömeg-amozhmos uralja szemünket, hiszen már a középkor embere is ugyanilyen balsejtelemmel kémlelte az eget, ez a kor viszont a világ végére való várakozásban telt el. Tudni kell, hogy mindig voltak a világon jövendőmondók, „látónoki tehetségű” egyének, akik a világ pusztulásának „pontos” időpontjáról „tájékoztatták” a népet. Például 1186-ban a világ minden részéből a tudósok, keresztények és mohamedánok egyformán; óriási katasztrófákat s a világ megsemmisülését s a civilizáció pusztulását jelezték. Hogy mire alapozták jövendőléseiket ezek az urak? Egyszerűen a csillagok helyzetére, ugynevezett konjunkciókra. Ez évben tényleg ritkán — ezer évben egyszer — bekövetkező tűnényről lehetett szó a csillagok birodalmában, azonban minden különösebb következmény nélkül.

Érdekes tudomány az asztrológia: a középkorban a tudományok legtekintélyesebbje. Olyan, mint az agastyán, aki második gyermekkorát éli. Öreg, de fejlődésképtelen. Lehet, hogy a természet is kedvét leli abban, hogy az embert állandó bizonytalanságban tartsa.

Nem sokkal később már újabb szenzációt ígérnek az asztrológusok: az **Antikrisztus** eljövetele 1198-ra. Majd 1335-re Villenceuve újra a világ végét jósolja, meglehetősen távoli időpontra; ez az óvatosság azonban fölösleges a jóslatoknál, hiszen az emberiség sohasem okul, minduntalan „bedől” az újabb jövendőléseknek. A XVI század roppant „mozgalmas”, a sok napfogatkozás s „rosszindulatu” üstökösök megjelenése az égen a jövendőlések egész sorát vonta maga után. Stoffex német csillagász új özőnvíz bekövetkezését jelzi és pedig pontosan 1524 február 20-ára. Ekkor történt, hogy Toulonban egy Auriol nevű orvos Noé példájára bérkát épített magának és családjának. De mások is hittek a jóslatban, sőt maga V. Károly is fölült, mert **inspektorokat nevezett ki a lakosság biztonságba való helyezésével kapcsolatos intézkedések lebonyolítására.**

A jövendőlések azonban később sem szűntek meg. Még csak nemrég és Amerikában valamelyik vallásos szektájai közös elhatározással összes vagyonukat elpredálták abban a hitben, hogy néhány nap múlva **ugyis vége lesz a világnak.** Sohasem volt olyan konjunkturája a jóslatoknak, mint ma, a bizonytalanság és háborútól való félelem közepette, általában azonban a jóslatok nem látszanak zavarni az élet menetét, minden megy a maga módján és marad a régi: az emberek már nem változtatnak életmódjukon a jóslatok kedvéért sem.

Van azonban egy könyv, melynek szerzője, úgy látszik rendkívüli tehetséggel volt megáldva. Nostradamus híres négysoros verseire gondolok, melyekben megjósolta 1874-re a Harmadik Köztársaság bukását Franciaországban. E könyv, mely a XVI. században íródott, igen mély benyomást gyakorol minden olvasójára; több évszázadra előre megjósolja az eseményeket. Azonban a szerző tudatosan összeavarta e versek sorrendjét, úgy, hogy ma már nem tudunk eligazodni rajta. Néhány évvel ezelőtt Picobb tanulmányt írt Nostradamus jóslatairól és állítólag megtalálta a könyv kulcsát. A titokzatos életű jósnak igen érdekes egyéni csillagászati rendszere volt, tudását

Százezer év előtt elkövetett tömeggyilkosságot fedeztek fel

(LONDON.) Borzalmas tömeggyilkosságot fedeztek fel — melyet körülbelül százezer évvel ezelőtt követtek el.

Az ilyen nyomozás, természetesen, már nem a rendőrségre, hanem a régészekre tartozik. Kinában, a csukuti hegyoldal egyik barlangjában, annak a helynek a közelében, ahol a híres „pekingi ősember”-t megtalálták, fedezték fel a régészek az őskori szörnyű gyilkosságot.

Egy barlangban hét csontvázat találtak. A körülmények valószínűvé teszik, hogy mind a heten egy család tagjai voltak: egy öreg férfi, a tudósok ítélete szerint hatvan évnél idősebb, egy fiatalabb férfi, két aránylag fiatal nő, egy serdülő fiú és ötéves gyermek és egy újszülött csecsemő. Csontvázaik körül rengeteg őskori szerszámot, diszítést, állati maradványt, medve, hiéna, tigris, leopárd és strucc csontokat foglaltak le. A medvék, hiénák és struccok olyan fajtákhoz tartoztak, melyek azóta már teljesen kihaltak, a tigris és

a leopárd pedig rég eltűnt Kinának erről a tájáról.

A csontvázak tanulmányozása megdöbbentő eredménnyel járt. A régészek megállapították, hogy mind a heten erőszakos halállal haltak meg, koponyáik tompa és hegyes fegyvereknek borzalmas sebeit viselte. Némelyik koponyát teljesen szétzúzták a gyilkos fegyverek, az öreg férfi és a két nő koponyája azonban elég jó állapotban maradt ahhoz, hogy jellemző vonásait megállapítsák.

A hét ősember bizonyos vonásokban hasonlított egymáshoz. Más jellemző vonásaik azonban annyira különböztek, hogy a régészeknek az a benyomása, hogy olyan különböző faji csoportokhoz tartoztak, melyek most egészen szétválasztva egymástól nagy távolságban élnek a földön.

Az, hogy százezer év előtti ősember tömeggyilkolás áldozatai lettek, kétségtelennek látszik; csak az a kérdés, hogy mi lehetett az oka ennek a tömeggyilkolásnak?

Rómában felelevenednek a Porták

(RÓMA.) Az örök város legtöbb vendége mindig észak felől érkezett. A vasut korszaka előtt a tulajdonképpeni klasszikus belépő a Ponte Milvion át a Porta del Popolo volt, miután a stor-tai postaállomáson utoljára váltottak lovakat. Ezen az uton érkeztek majdnem az összes zarándokok és Róma járók; tudósok és művészek, világcsavargók és kalandorok. Ezen az uton jött Rómába az első alkalommal gyalog Casanova, itt érkezett postakocsin Canova és Winckelmann, akit az archeológia atyjának neveznek. Es itt lépett be az örök városba Goethe is Krisztina svéd királynő saját külön kocsiján hajtott be itt a városba és nem szállt át a pápai hintóra, melyet elébe küldöttek. Inkább férfimódra lovon jelent meg Róma uccáin. Pedig ezt a pápai kocsit Bernini tervezte, aki ebből az alkalomból az egész Porta del Popolo fel is diszítette. Ő véste rá a ma is olvasható feliratot Krisztina királynő számára: „Felici faustoque ingressori.” Ami magyarául körülbelül ennyit jelent: Isten hozta Rómában. Erre jött Bajor Lajos is, akinek olyan roppant méretű volt a kocsija, hogy a tréfára hamar kapható római nép, Pasquino méltó örököse el is nevezte Bajorország teherhajójának.

A Porta del Popolo gondozták leginkább, mert tulajdonképpen ez volt a város igazi járata. Valadier a XVIII. század végén tervezte meg a teret a Pincio feljáratának kilátásával. És az örök város kitarult a három legyező alakban kinyúló uttal együtt és mint ha keblére ölelte volna a vendéget. A vasut azonban mindent megváltoztatott. Az első vonalat Róma és Frascati között építették meg IX. Pius avatta fel. Sajnos, mondják, mert ennek következtében Róma vasuti állomását a Termininél építették fel, a lakott területtől délkeletre, oly módon, hogy az északról érkező vonatok nagyrésze még ma is nagy kerülőt kénytelen tenni a lakott zóna körül, hogy elérjen az állomásra. Az első vasut felépítésétől kezdve a nagy „konzuli utak” mintha kihaltak volna. Már senki sem érkezett a Porta del Popolo s az új főváros nagy sebtében felépítette az Esedrat, majd Rutelli dekoratív kútját, hogy az antik és új műemlékek impozáns ünne-

pélyességétől ne nagyon elűtő környezetben és méltósággal fogadja vendégeit. Mert Róma mindig nagyon vendégszerető város volt és a vezetőség mindig igen „sokat adott” a vendéglátó formákra is.

Az autók azonban harmadik változást is hozott. Az Appenini félsziget hatalmas arteriái, amelyek mentén az egykori postaállomások szinte a tanyai korcsmák szerepére züllöttek le, valóssággal újjáéledtek az autók robaja halatán és az autósok a szélrózsa minden irányából érkeztek. Ismét számosan özönlöttek be, mint egykor észak felől, a Porta del Popolo, mások dél felől, a Via Appián, a Porta San Sebastian vagy a Porta San Giovanni, mások pedig a Porta Pancrazion, a Porta Maggiore, a Porta Pincianan. Aki légi uton érkezik és a Littori légi kikötőben száll le, a Porta Salarian és a Porta Pian jut be a városba. Sokan érkeztek és érkeznek ma is a Porta Portesen át. Ezek azok, akik a Fiumicinon kikötött hajókból szálltak ki. Most a tenger felől autokaron közelítik meg a Porta Porteset.

A Porta Portese megmaradt olyan-nak, mint több mint egy évszázada volt, amikor ezen át érkezett a városba 1825-ben a 18 éves Garibaldi apjával együtt. Ők is a Fiumicinon kötöttek ki borrakománnyal megterhelt hajó-jukból. Ez abban a szentévbén történt, amelyet XII. Leó hirdetett meg a napoleoni háborúk után.

Miután most már mindenfelől érkeznek utasok a városba, a vezetőség felülvizsgálta az Urbs bejáratait. Nem elég — mondják — északon Valadier tere a Piazza del Popolo, nem elég keleten Rutelli kútja, nem elég a Terminai-pályaudvar se. Ez egyébként bebizonyosodott Hitler bevonulása alkalmából, amikor, mint ismeretes, egy külön „fiktív” állomást kellett építeni, hogy a várost a Porta San Popolo-n át is meglehessen közelíteni. A pályaudvar már le is rombolták s a helyén épül majd az új nagy pályaudvar.

A rómaiaknak az a nézetük, hogy annyi művészi „szcenariumot” kell alkotni, ahány ilyen nagy és szép bejárat van. Mindenekelőtt azonban, mod-ják, el kell tüntetni mindent, ami csu-

azonban senkivel sem közölte, még szintén jóslással foglalkozó fiával sem, mivel ezt be nem teljesedett jövendőléseiért az udvar börtönbe vetette. Nostradamus jóslatát azonban az események sajnos csak utólag igazolják. A fátyolt még senkinek sem sikerült föllebenteni, örök titok marad ez, mert Nostradamus senkit sem tartott érde-

mesnek arra, hogy jövendőléseit — ezt a felbecsülhetetlen értéket, mely pénzt és hatalmat jelentett volna bárkinek — valakire rábizhassa, mert olyan valakit, aki ezzel a hatalommal nem élt volna vissza és nem igyekezett volna saját hasznára fordítani, már az ő idejében is nehéz volt találni. (I—e a—r.)

Betegseggyógyító-beyegek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatia beyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59. Dohánytőzsdében

(Régi betegseggyógyító szemtel)

nya, disztelen és nem művészi. A Porta San Paolaval van a legkevesebbdolog Különben is, ami itt szepítő munka kell, azt elvégzi az 1942-es világkiállítás előkészítése, hiszen a kiállítás ezen a környéken lesz. A Porta Portesenél lebontanak néhány viskót és az utat hozzákapcsolják ahhoz az artériához, mely a Ponte Sublicot köti össze a Nemzetmívelési minisztériummal. A rómaiak azt akarják, hogy mindenki, aki a Via Appian érkezik, büszke legyen arra ma is, hogy „az utak királynője” hozta idáig.

Minden ut Rómába vezet. A rómaiak e mondással kapcsolatban sok kötelességet éreznek. Gondoskodni kell arról írta a multkoriban egy római nagy napilap, hogy aki ide megérkezik, mindjárt megértse: a césárok és pápák városába jött s a megújodott birodalom fővárosának földjére tette lábát.

A napiüldöző gyermekek tulgyors növekedése

A háboru után megfigyelték, hogy az ifjuság gyorsabban nő és a növekedés korábban fejeződik be, mint a háboru megelőző években. Így volt ez mindenütt, ahol fehér emberek laktak, de észlelték ezt a jelenséget Japánban is. A feltűnő jelenséggel Magyarországon dr. Hesz Jenő foglalkozott az egyik egyetemi intézetben és elméleteit, valamint vizsgálatai eredményeit többször ismertette is.

Koch német iskolaorvos megállapította, hogy a lipcei népiskolás, hat-hat és fél éves fiúk átlagmagassága 1918-ban 108.3 centiméter, testsúlyuk pedig 18.2 kilogram volt, ezzel szemben 1930-ban az átlagmagasság 115.8 centiméter, az átlagos testsúly pedig 20.3 kilót tett ki. Ez a 7.5 centiméter különbség a testhosszban és 2.1 kiló különbség a testsúlyban évenként lassan alakult ki tizenkét év alatt. Az 1930. esztendő követő években, 1930-tól 1933-ig a növekedésben még mindig mutatkozott valami csekély változás; 1933 után azonban a változás megállt és 1933-tól 1937-ig az egyes évfolyamok már az átlagos testsúlyt és testmagasságot mutatják. A növekedés gyorsulásának felfeltételek testmagasságára befolyás nem volt, mert azzal, hogy a növekedés hamarabb befejeződött, a mai nemzedék sem nem magasabb, sem nem se lyosabb, mint a háboruelőtti volt. Dr. Szabó István budapesti orvos, aki a növekedés változásának befejeződését megállapítja, természetesen mondja, hogy a növekedés háboruutáni meg gyorsulásának meg kellett állnia. Min ahogyan van határa, ameddig egy szervezet nőhet, van határa amaz idő rövidségének is, ami alatt egy szervezet felnőhet. Ma már a változás állandósult. A tulgyors növekedés nem mondható kedvezőnek, mert a növekedés alatt a szervezet tartalékereje kevesebb. Ebből az következik, hogy a mai ifjuság kevesebb megterhelést bír el a több pihenést kíván, mint a háboru előtti. A növekedésben beállott változás valószínű oka, hogy a háboruutáni fiatalság napfürdőzéssel és táplálkozással több D-vitamint termel és vesz fel, mint a háboruelőtti.

— Verébre vadászó hal. Londonból jelentik: M. Stinckey horseyi halternyészto írja a „Water Life” című halászati lapban: „Szemtanuja voltam midőn halastavamból egy hal villámgyorsan a levegőbe ugrott, szájába kapott farkánál fogva egy repülő verebét és magával huzta a víz alá. Kódorbaszal riasztottam el a „vadász halat”, amely erre elbocsátotta a zsákmányát és a veréb elrepülhetett.”